



REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2014-11-27

L2014/2964/RS

Landsbygdsdepartementet

Regelrådet

Rättssekretariatet

Anna Hagstad

Telefon 08-4053307

E-post anna.hagstad@regeringskansliet.se

Förslag till förordning om statligt stöd till produktion av biogas

Härmed överlämnas för eventuellt yttrande ett förslag till förordning om statligt stöd till produktion av biogas.

Synpunkter önskas senast torsdagen den 11 december 2014.

Maria Wetterling
Departementsråd



Förordning om statligt stöd till produktion av biogas;

SFS

Utkom från trycket
den

utfärdad den

Regeringen föreskriver följande

Inledande bestämmelse

1 § I denna förordning finns föreskrifter om statligt stöd till företag för produktion av biogas från stallgödsel.

2 § Stöd enligt denna förordning ges som ett driftstöd i enlighet med de villkor som föreskrivs i artiklarna 3 och 43 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

Definition

3 § Med gödselgas avses råmetangas som producerats från stallgödsel i en biogasanläggning.

Förutsättningar för stöd

4 § Stöd får lämnas i mån av tillgång på medel.

5 § Stöd ska inte lämnas för produktion från anläggningar där stallgödsel blandas med avloppsslam.

6 § Stöd ska inte lämnas för den andel av råmetangasen som kan antas ha sitt ursprung i andra substrat än stallgödsel.

7 § Stöd får endast lämnas till anläggningar som, i de fall ett sådant godkännande krävs, är godkända enligt reglerna för animaliska biprodukter.

8 § Stöd får endast lämnas till anläggningar som har inkopplad utrustning för att fackla eller bränna gas som vid överproduktion eller driftsstörning inte kan nyttiggöras.

SFS

9 § Stöd får lämnas med högst 20 öre per kWh som den producerade gödselgasen innehåller.

Stöd får dock inte lämnas med ett högre belopp än för att kompensera för skillnaden mellan kostnaden för att producera energi från den berörda förnybara energikällan och marknadspriset på den berörda energiformen.

Eventuellt investeringsstöd som företaget i fråga har fått för den nya anläggningen ska dras av från produktionskostnaderna när driftsstödbeloppet fastställs.

10 § Stöd får endast lämnas för gödselgas som producerats efter att ansökan om stöd kommit in.

Ansökan

11 § En ansökan om stöd ska göras skriftligen till Statens Jordbruksverk.

12 § Ett företag som ansöker om stöd ska lämna Jordbruksverket de handlingar och uppgifter som myndigheten behöver för att kunna pröva ansökan.

13 § Om ett företag inte lämnar de handlingar eller uppgifter som följer av 12 §, ska detta ges tillfälle att inom viss tid komplettera ansökan. Följs inte en uppmaning att komplettera ansökan får denna prövas i befintligt skick.

Beslutande myndighet m.m.

14 § Jordbruksverket prövar stöd enligt denna förordning.

15 § I beslutet om stöd ska Jordbruksverket ange de villkor som behövs för att tillgodose syftet med stödet.

Underlag och redovisning

16 § En stödmottagare är skyldig att på begäran av Jordbruksverket lämna det underlag som behövs för att Sverige ska kunna följa de skyldigheter om som följer av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 eller i övrigt sådana uppgifter som Jordbruksverket behöver för att kunna utvärdera projektet.

17 § Jordbruksverket ska föra det register som avses i artikel 12 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Återbetalning och återkrav m.m.

SFS

18 § Ett stöd enligt denna förordning får inte betalas ut till ett företag som är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

19 § Jordbruksverket får besluta att ett beviljat stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att stöd har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. stödet av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
3. villkoren för stödet inte har följts.

20 § Mottagaren av ett stöd enligt denna förordning är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i 19 § 1–3 föreligger.

21 § Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig enligt 20 §, ska Jordbruksverket besluta att helt eller delvis kräva tillbaka stödet. Om det finns särskilda skäl, får Jordbruksverket efterge krav på återbetalning helt eller delvis.

Överklagande

22 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 18 och 19 §§ får dock inte överklagas.

Bemyndigande

23 § Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för stöd. Jordbruksverket får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2015.

På regeringens vägnar

SVEN-ERIK BUCHT

Mats Wiberg
(Landsbyggsdepartementet)



Landsbyggsdepartementet

Skogs- och lantbruksenheten

Fredrik Grönvall

Telefon 08 405 14 84

E-post fredrik.gronvall@regeringskansliet.se

Konsekvensutredning vid regelgivning

1. Beskriv problemet och vad man vill uppnå

Metan är en mycket potentiell växthusgas men idag finns det inga styrmedel som är direkt riktade mot att minska avgången av metan från jord- och skogsbruket. Den föreslagna ersättningen syftar till att minska metanutsläppen från jordbruket genom ökad rötning av stallgödsel. Lönsamheten i att producera biogas ur stallgödsel är dock låg vilket gör att produktionen och därmed miljönyttan, som gödselbaserad biogas bidrar till, ofta uteblir. Stödet ska därför ersätta stödmottagaren för miljönyttan av den mängd metangas som genom biogasarötningen nyttiggörs till energi istället för att avgå från stallgödseln direkt till atmosfären.

2. Alternativa lösningar eller inte reglera alls

En alternativ lösning är att införa kvotplikt för el och för fordonsgas. Detta skulle innebära att elhandelsbolag respektive fordonsgasbolag skulle vara tvungna att köpa en viss andel av el eller fordonsgas som är producerad av gödsel. Det blir dock mycket administration för lite gas. Ett annat alternativ är att ge ett större investeringsstöd till biogasanläggningarna. Det kan dock vara svårt att förena med statsstödsreglerna och det finns inga garantier att det blir gödsel som rötas i anläggningen.

3. Ange vilka som berörs av regleringen

Företag som producerar biogas från gödsel samt Jordbruksverket som ska administrera stödet.

4. Kostnader och andra konsekvenser, jfr regleringsalternativen

Ekonomiska konsekvenser:

Budgeten för stödet är totalt 240 miljoner under 10 år. Enskilda företag kan ansöka om stöd för sin gödselbaserade biogasproduktion och få upp till 20 öre/kWh.

Företagen får endast stöd för den mängden biogas som kommer från gödsel. För en del företag blir stödet tillräckligt stort för att vara ett incitament till att fortsätta eller öka sin produktion från gödsel. Det kan också leda till att fler företag börjar röta gödsel till biogas. Om stödet får önskad effekt kan det innebära att det blir fler arbetstillfällen på landsbygden och att intäkter på landsbygden ökar.

Miljömässiga konsekvenser:

Givet att utbyte av fossila bränslen i transportsektorn anses mer angeläget än att öka andelen förnybar el i den svenska elmixen, innebär användningen av biogas till fordonsgas större klimatnytta jämfört med produktion av el, värme och kyla.

Enligt förslaget ska de deltagande i projektet varje år söka efter gasläckor i produktionen. Läcksökningen ska göras med ett läcksökningsinstrument som anger metanhalten i siffror med lägsta detektionsgräns på 500 ppm eller lägre. Ett alternativ hade varit att kräva att företaget anlitate ett fristående företag, ackrediterat för uppgiften, för att utföra detta. Jordbruksverket bedömer att det hade kostat mer än det valda alternativet, där företaget kan välja att själva genomföra läcksökningen istället för att anlita en extern konsult.

5. Sveriges medlemskap i Europeiska unionen

Stödet anmäls enligt allmänna gruppundantagsförordningen (GBER). Regleringen kommer därför att vara i överensstämmelse med skyldigheterna.

6. Ikraftträdande m.m.

Tidpunkten för ikraftträdande beror på när stödet har fått klartecken från EU-kommissionen och när Sveriges förordning är beslutad. Jordbruksverkets föreskrifter kan meddelas först efter att Jordbruksverket har fått bemyndigande i svensk förordning. Jordbruksverket kommer att informera på hemsidan, till länsstyrelserna och även göra utskick till branschorganisationer och direkt till de aktörer som är kända. Efter att Jordbruksverket har fått in ansökan om inkludering kan verket också ha direktkontakt med de som deltar i projektet via e-post eller sms.

7. Berörda företag

Berörda företag är biogasproducenter eller företag som vill producera biogas från gödsel. Företagen är verksamma i biogasbranschen samt inom jordbruket. Totalt uppskattas att cirka 75 företag beröras under pilotprojektets 10 år. Det kan vara medelstora lantbruksföretag, sammanslutningar av lantbruksföretag och större kommunala energibolag. Företagen kan vara enmansföretag utan eller med ett fåtal anställda, till större kommunala anläggningarna med flera hundra anställda. Omsättningen i företagen varierar från ett par miljoner i lantbruksföretagen till miljarder i de kommunala bolagen.

8. Tidsåtgång och företagens administrativa kostnader

Tidsåtgången per företag beräknas till ca 7,5 timmar per år för att uppfylla stödets villkor, vilket motsvarar en kostnad på ca 2 900 kr. Sammantaget beräknas kostnaden uppgå till 218 115 kr per år för alla företag.

I beräkningen nedan används samma timkostnad som tagits fram i konsekvensutredning för förslaget till Statens jordbruksverks föreskrifter om företagsstöd och projektstöd inom landsbygdsprogrammet. Kostnaden är beräknad till 393 kr/timme. Stödet beräknas omfatta 75 företag i snitt under de 10 åren.

För att få stöd måste företaget:

- ansöka om inkludering. Det tar uppskattningsvis 15 minuter vart tredje år. Detta blir $15/3 \cdot 75/60 \cdot 393 = 2\,456,25$ kr/år
- läcksökningen bedöms ta 4 timmar i anspråk per år vilket blir $240 \cdot 75/60 \cdot 393 = 117\,900$ kr/år
- lämna underlag för beräkning, uppföljning och utvärdering. Detta uppskattas till 2 timmar per år vilket blir $120 \cdot 75/60 \cdot 393 = 58\,950$ kr/år
- ansöka om utbetalning tar uppskattningsvis 1 timme per år. Detta blir $60 \cdot 75/60 \cdot 393 = 29\,475$ kr/år
- vara med vid kontroll av underlag. Detta tar uppskattningsvis 3 timmar för en kontroll under tioårsperioden. $(180/10) \cdot 75/60 \cdot 393 = 8\,842,5$ kr/år
- spara handlingar och bokföring uppskattas till 1 minut per år. Det blir $1 \cdot 75/60 \cdot 393 = 491,25$ kr/år

Total administrativ kostnad 218 115 kr/år.

9. Andra kostnader och förändringar till följd av regleringen

Vissa företag kan behöva köpa och installera en gasmätare, beräknad kostnad cirka 30 000 kr. Vidare behöver företagen antingen anlita någon som kan utföra läcksökning, eller anskaffa ett läcksökningsinstrument. Ett läcksökningsinstrument beräknas kosta ca 15 000 kr.

Jordbruksverket avser att dela in projektet i tre perioder för att utformning och regler ska kunna ses över och utvecklas efter hand. Uppföljning sker efter varje avslutat år. Den sammanlagda kostnaden för uppföljning, utvärdering och justering av gödselgasstödet, samt tillhörande forsknings- och utvecklingsprojekt uppgår till ca 11 mnkr.

10. Påverkan på konkurrensförhållanden

Företagen konkurrerar på energimarknaden men inte inbördes. Stödet är ett driftstöd som är avsett att stimulera de företag som producerar biogas från gödsel. Stödet uppgår till högst 20 öre/kWh och får inte ersätta mer än för skillnaden mellan produktionskostnaden för den gödselbaserade biogasen och marknadspriset för den energiform som biogasen ersätter. Eftersom stödet endast utjämnar skillnaderna i produktionskostnader mellan olika energiformer uppstår ingen snedvridning av konkurrensen.

11. Övrig påverkan på företagen

Företagens möjligheter och vilja att använda gödsel som substrat ökar.

12. Särskilda hänsyn till små företag

Bedömningen är att ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag. Till exempel kan både små och stora företag lämna de uppgifter som ska vara med i ansökan. De små företagen har dessutom större möjlighet att få stöd för hela sin produktion jämfört med de stora företagen p.g.a. takbeloppet.